Warszawa, dnia 24 października 2022 r.

Fundacja na rzecz innowacji finansowych
FinTech Polska
ul. Migdałowa 1
02-796 Warszawa

Stowarzyszenie Prawa Nowych Technologii
ul. Twarda 4
00-105 Warszawa

Pan Kazimierz Kleina
Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych
Senat Rzeczpospolitej Polskiej

STANOWISKO
w przedmiocie projektu ustawy
o zmianie ustaw w celu przeciwdziałania lichwie

Szanowny Panie Przewodniczący,

Fundacja na rzecz innowacji finansowych FinTech Polska („**FinTech Polska**") oraz Stowarzyszenie Prawa Nowych Technologii („**SPNT**"), wypełniając swoje statutowe cele, przedstawia niniejszym stanowisko wobec projektu ustawy **o zmianie ustaw w celu przeciwdziałania lichwie** z dnia 7 października 2022 r. („**Projekt**"), którego głównym założeniem jest zlikwidowanie zjawiska udzielania pożyczek o charakterze lichwiarskim.

Stanowisko z propozycją jednej, absolutnie kluczowej poprawki do Projektu zawiera poniższa tabela.

za **FinTech Polska** i **SPNT:**

Signature Not Verified

Digitally signed by
Paweł Konrad Widawski
Date: 2022.10.24
18:13:16 CEST

dr Paweł Widawski

Prezes Zarządu Fundacji

Signature Not Verified

Dokument podpisany przez
Jan Byrski
Data: 2022.10.25 11:03:48
CEST

dr hab. Jan Byrski

Przewodniczący grupy
FinTech SPNT

Propozycja poprawki do Projektu:

Jed. red. Projektu	Przepis Projektu	Propozycja przepisu FinTech Polska i SPNT (tekst pogrubiony)	Stanowisko FinTech Polska i SPNT
Art. 7 pkt 1 lit. a	d) krajowa instytucja płatnicza, mała instytucja płatnicza, krajowa instytucja pieniądza elektronicznego, unijna instytucja płatnicza lub unijna instytucja pieniądza elektronicznego, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1907, 1814 i 2140 oraz z 2022 r. poz. 1488) w zakresie, w jakim udziela kredytu płatniczego, o którym mowa w art. 74 ust. 3 tej ustawy;	d) krajowa instytucja płatnicza, mała instytucja płatnicza, krajowa instytucja pieniądza elektronicznego, unijna instytucja płatnicza lub unijna instytucja pieniądza elektronicznego, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1907, 1814 i 2140 oraz z 2022 r. poz. 1488) w zakresie, w jakim udziela kredytu płatniczego, o którym mowa w art. 74 ust. 3 tej ustawy**. Przepisów art. 720^2-720^5 Kodeksu cywilnego nie stosuje się do umów o kredyt płatniczy zawieranych przez wymienione instytucje**;	**Proponuje się zrównanie w Projekcie sytuacji prawnej tzw. niebankowych dostawców usług płatniczych z bankami oraz spółdzielczymi kasami oszczędnościowo-kredytowymi w obszarze maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów przy wydawnictwie kart kredytowych**. Obecna regulacja maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu zawarta w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim („**u.k.k.**") przewiduje wyłączenie z niej między innymi dla umów o kartę kredytową, o ile kredytodawca jest jednocześnie wydawcą karty kredytowej (art. 36d pkt 2 u.k.k.). W praktyce rynku finansowego sytuacje, w których wydawca karty kredytowej jest jednocześnie kredytodawcą nie występują tylko gdy umowa o kartę kredytową jest zawierana z bankiem czy spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową, ale również z instytucją płatniczą, małą instytucją płatniczą, czy instytucją pieniądza elektronicznego (tzw. niebankowymi dostawcami usług płatniczych). Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych („**u.u.p.**") uprawnia wspomniane instytucje do świadczenia usług płatniczych obejmujących wydawanie kart kredytowych (art. 3 ust. 1 pkt 4 w zw. z odpowiednio art. 60 ust. 1, art. 2 pkt 17b i art. 132a ust. 1 u.u.p.). Jednocześnie, przewiduje ona możliwość udzielania przez nie pożyczek, tzw. kredytów płatniczych (odpowiednio art. 74 ust. 3, art. 117f ust. 5 i art. 132j ust. 3 u.u.p.). Projekt wprowadza w art. 720^2-720^5 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny („**K.c.**") ogólną regulację maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu, nadrzędną nad przepisami o kredycie konsumenckim. Jednocześnie Projekt przewiduje wyłącznie banków oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych z tej ogólnej regulacji (art. 4 pkt 2 i art. 6 Projektu). Brak jest w nim natomiast analogicznego wyłączenia dla pozostałych niebankowych dostawców usług płatniczych. Uchwalenie Projektu w bieżącym kształcie doprowadzi więc do sytuacji, w której zawieranie umów o karty kredytowe przez niebankowych dostawców usług płatniczych – dotychczas nieobjęte regulacją maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu – zacznie podlegać wymogom projektowanych art.

Jed. red. Projektu	Przepis Projektu	Propozycja przepisu FinTech Polska i SPNT (tekst pogrubiony)	Stanowisko FinTech Polska i SPNT
			720^2-720^5 K.c., podczas gdy zawieranie takich umów przez banki oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe nie będzie dalej podlegać jakimkolwiek szczególnym regulacjom w tym obszarze. Opisany skutek nie znajduje jakiegokolwiek uzasadnienia celowościowego. Instytucje płatnicze, małe instytucje płatnicze oraz instytucje pieniądza elektronicznego podlegają nadzorowi tego samego organu co banki, czy spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, to jest Komisji Nadzoru Finansowego („**KNF**"). W szczególności możliwość świadczenia przez te instytucje usług płatniczych oraz udzielania kredytów płatniczych jest uzależniona od uzyskania stosownego zezwolenia lub rejestracji w KNF. Ponadto, opisany skutek ocenia się jako wyjątkowo szkodliwy dla przyszłego funkcjonowania rynku kart kredytowych w Polsce. Doprowadzi on *de facto* na tym rynku do regulacyjnej dyskryminacji niebankowych dostawców usług płatniczych wobec banków i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Podmioty te są zaś za nim wzajemnymi konkurentami, co powinno znajdować wyraz w zapewnieniu im maksymalnie równych warunków prowadzenia działalności, w tym maksymalnie zbliżonego otoczenia prawnego. Wskazuje się, że powstałe rozbieżności nie będą skutkować tylko reperkusjami ekonomicznymi dla niebankowych dostawców usług technicznych, ale również rodzić problemy natury operacyjnej i technicznej. Kalkulacja maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu jest bowiem utrudniona w przypadku kart kredytowych z uwagi na odnawialny charakter związanych z nimi pożyczek lub kredytów. Okoliczność ta była – obok faktu istnienia nadzoru KNF nad wydawcami kart kredytowych – drugim, fundamentalnym powodem wprowadzenia wyłączenia z art. 36d u.k.k. przy pierwotnym projektowaniu przepisów o maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu. Całkowite jej pominięcie w obecnych pracach ocenia się jednoznacznie negatywnie.